

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою

03-10-218S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Охорона праці в галузі		Occupational safety in the industry
Шифр за ОП	OK 3	Code in Degree Programme:
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of Education: Master's (second)
Галузь знань Сфера обслуговування	24	Fields of knowledge Service sector
Спеціальність Туризм і рекреація	242	Field of study: Tourism and recreation
Освітня програма: Туризм і рекреація		Degree Programme: Tourism and recreation

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Туризм і рекреація» спеціальності 242 «Туризм і рекреація». Рівне. НУВГП. 2024. 9 стор.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26895/>

Розробник силабусу: Туровська Галина Іванівна, к.т.н., доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 8 від "26" грудня 2023 року

В.о. завідувача кафедри:
е-підпис Кухнюк Олег Миколайович, к.т.н., доцент.

Керівник освітньої програми:
е-підпис Коротун Ольга Петрівна, к.е.н., доцент.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІАЗ
Протокол № 10 від "23" січня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІАЗ:
е-підпис Прищепя Алла Миколаївна, д.с.-г.н., професор.

Попередня версія силабусу 03-10-110S

© Туровська, 2024
© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ**	
Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Туризм і рекреація</i>
Спеціальність	<i>242 «Туризм і рекреація»</i>
Рік навчання, семестр	<i>1-й, 2-й</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>16 год/2 год</i>
Практичні заняття:	<i>14 год/8 год</i>

Самостійна робота:	60 год/80 год
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Туровська Галина Іванівна, доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Вікіситет

<https://cutt.ly/Ngr78T1>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0002-1492-9123>

Канали комунікації

h.i.turovska@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців (магістрів) умінь та компетентностей для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці в туристичній галузі.

Завдання вивчення навчальної дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах галузі професійної діяльності через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3683>

Передумови вивчення

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Для сприйняття змісту навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі», закладання теоретичної та інформаційної баз, надання розуміння її значення для становлення належного рівня майбутнього фахівця важливими є знання з навчальних дисциплін «Безпека життєдіяльності та цивільний захист», «Управління якістю туристичних послуг», а також «Державне управління туризмом», «Міжнародне право».

Знання та навички з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» допоможуть оволодіти компетентностями навчальної дисципліни «Управління проєктами в туризмі».

Компетентності

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК10. Здатність використовувати шляхи та методи здійснення науково-обґрунтованих організаційних заходів щодо запобігання забрудненню довкілля в сфері туризму.

Програмні результати навчання

РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

РН7. Організувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки туристичного обслуговування.

РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.

Структура та зміст навчальної дисципліни

	Тема	ПРН	Форма організації навчання	Кількість годин	
				Денна форма	Заочна форма
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Система управління охороною праці в туристичній галузі					
1	Тема 1. Правові та організаційні питання охорони праці. Правове та нормативне регулювання охорони праці в Україні. Міжнародні норми в галузі охорони праці. Соціальне партнерство як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення охорони праці. Вимоги до забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності. Охорона праці – частина соціальної політики ЄС. Трудові норми Міжнародної організації праці.	РН-1 РН-7	Л	4	2
			ПР	4	2
			СР	8	10
2	Тема 2. Організація та управління охороною праці на туристичному підприємстві. Забезпечення функціонування та побудова СУОП в організації як складової частини СУОП в державі. Розподіл функціональних обов'язків з охорони праці керівників, посадових осіб і фахівців підприємства туристичної галузі. Системний підхід до організації охорони праці в сучасних умовах. Оцінка стану безпеки праці в структурних підрозділах туристичного підприємства.	РН-7	Л	2	-
			ПР	2	2
			СР	8	11
3	Тема 3. Травматизм і професійні захворювання в туристичній галузі. Розслідування нещасних випадків. Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. Безпека в галузі туризму. Аналіз виробничого травматизму на об'єктах туристичної галузі за причинами та травмуючими чинниками. Розслідування нещасних	РН-1 РН-10	Л	2	-
			ПР	2	2

випадків і професійних захворювань. Дослідження та профілактика виробничого травматизму. Основні заходи щодо запобігання травматизму та професійної захворюваності в професійній діяльності. Особливості страхування в туризмі.	СР	8	11
Разом за змістовим модулем 1	Л	8	2
	ПР	8	6
	СР	24	32

Змістовий модуль 2. Виробнича безпека

4	Тема 4. Проблеми фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Стан аналізу умов праці в галузі професійної діяльності. Причини та чинники, що формують умови праці. Аналіз умов праці туристичних підприємств за показниками виробничого середовища. Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці. Основні чинники небезпек для функціонування суб'єкта господарювання туристичної галузі. Загрози, що впливають на діяльність туристичних підприємств. Аналіз та обґрунтування раціональних заходів і засобів поліпшення стану виробничого середовища. Основні пропозиції щодо ефективності діяльності з охорони праці на підприємствах туристичної галузі.	PH-10 PH-12	Л	4	-
			ПР	2	2
			СР	8	12
5	Тема 5. Безпека праці при виконанні основних видів робіт. Рішення питань безпеки в технологічній документації. Визначення умов та обставин виникнення небезпечних ситуацій на об'єктах туристичної галузі. Безпечність виробничих процесів і обладнання. Вимоги безпеки до розміщення обладнання та утримання робочих місць. Небезпеки та шкідливості основних виробничих процесів у галузі професійної діяльності. Безпека праці під час роботи з екранними пристроями. Забезпечення безпеки при експлуатації господарства туристського комплексу.	PH-10	Л	2	-
			ПР	2	-
			СР	9	12
	Тема 6. Електробезпека. Актуальність проблеми електробезпеки. Особливості електротравматизму. Види та причини електротравм. Класифікація приміщень за небезпекою електротравм. Системи засобів і заходів забезпечення електробезпеки на підприємствах туристичної галузі.	PH-10	Л	1	-
			ПР	-	-
			СР	10	12
	Тема 7. Пожежна безпека. Законодавча та нормативно-правова база пожежної безпеки. Чинники пожежної небезпеки об'єктів туристичної галузі, їх особливості та пожежонебезпечні властивості. Вогнестійкість будівельних конструкцій і матеріалів. Пожежна безпека технологічного устаткування та електрообладнання. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки об'єктів туристичної галузі. Пожежна сигналізація. Засоби	PH-10	Л	1	-
			ПР	2	-
			СР	9	12

пожежогасіння. протипожежного захисту. Разом за змістовим модулем 2	Організація	Л	8	-
		ПР	6	2
		СР	36	48
Разом за модулем 1		Л	16	2
		ПР	14	8
		СР	60	80

Форми та методи навчання

Серед основних форм здобуття вищої освіти в університеті є інституційна: денна, заочна, дистанційна. Серед методів навчання слід виділити за даною навчальною дисципліною словесний метод: акроматичний (викладацький) – лекція, евристичний (запитальний) – бесіда; діалогічний метод; практичні методи: практичні заняття; ситуаційний метод; наочні методи; роботу з навчально-методичною літературою, науково-виробничими журналами, нормативно-правовими актами; проблемно-пошукові методи; навчальна дискусія; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання

Поточна та підсумкова складова оцінювання навчальних досягнень здобувачів за даною навчальною дисципліною відповідає шкалі оцінювання (<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3683>).

Для досягнення цілей та завдань курсу потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролю знань, а також вчасно виконати практичні завдання. У результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

- 60 балів – за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;
- 20 балів – модульний контроль 1;
- 20 балів – модульний контроль 2.

Усього 100 балів.

Модульний контроль здобувачів з навчальної дисципліни проходитиме у формі комп'ютерного тестування, яке за кожним змістовим модулем включає теоретичні та практичні завдання. Кількість завдань у тесті за кожним модулем – 20. Складність завдань визначає їх вагу: від 0,9 до 2,4 бала за завдання. Загальна кількість завдань для підготовки до модульного контролю визначається кількістю, достатньою для досягнення максимальної об'єктивності рівня підготовленості, – 100 завдань на 1 кредит.

Навчальна дисципліна закінчується екзаменом, тому результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль за умови, якщо здобувачем освіти впродовж семестру набрано не менше 60 балів: отримання із поточної складової оцінювання не менше 50 % (30 балів і більше) та не менше 50 % з модульної складової оцінювання (20 балів і більше), – і такий результат його задовольняє (<https://cutt.ly/kE9NGxR>).

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом проведення тестування та оцінки звіту з самостійної роботи;
- з практичних завдань – за допомогою перевірки виконаних завдань та оцінки звіту з практичних робіт.

Додаткові бали (до 7 б.) поточної складової оцінки можна отримати за:

- підготовку презентаційних матеріалів за окремими темами навчальної дисципліни;
- підготовку аналітичного огляду наукових публікацій в періодичних журналах;
- написання наукової статті (тез доповіді);

- підготовку результатів досліджень з питань безпеки та гігієни праці до публікації.

Проведення семестрового поточного та підсумкового контролів знань здобувачів регламентовано нормативними документами: <https://cutt.ly/kE9NGxR>, <https://ep3.nuwm.edu.ua/25889/>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF#Text>
1. Про охорону праці: Закон України. *Відомості Верховної Ради*. 1992. № 49. URL: <https://cutt.ly/tEHRGC1>
2. Про туризм: Закон України. *Відомості Верховної Ради*. 1995, № 31. URL: <https://cutt.ly/ez879zx>
3. Банько В.Г. Охорона праці в туристському комплексі. URL: <https://cutt.ly/CzxYqv0>
4. Кифяк В.Ф. Безпека туризму та страхування. URL: <https://cutt.ly/7zxSqcX>

Допоміжна

1. Вимоги щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями. Наказ Міністерства соціальної політики України 14.02.2018, № 207. URL: <https://cutt.ly/FSNJZul>
2. Про внесення змін до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 2023 р. № 59. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/59-2023-%D0%BF#Text>
3. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>
4. Ващишин М. *Правове регулювання туристичної діяльності: навч.-метод. посіб.* URL: <https://cutt.ly/1zxP7xp>
5. Охорона праці (питання та відповіді): довідник. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/28-ohorona-prats-moskalova-vm.html>
6. Пуцентейло П.Р. Міжнародне регулювання туристичної діяльності. URL: <https://cutt.ly/0zxJrZf>
7. Туровська Г.І. Оцінка промислової безпеки та охорони праці як елемент забезпечення загальної безпеки держави. *Безпека життя і діяльності людини – освіта, наука, практика: матеріали XVIII Міжнар. наук.-метод. конф. (м. Луцьк, 23-24 квіт. 2020 р.)*. Луцьк, 2020. С. 98-100.
8. Туровська Г.І. Ризик-орієнтоване мислення як елемент культури управління безпекою підприємства. *Охорона праці: освіта і практика. Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності: зб. наук. праць III Всеукр. наук.-практ. конф. викладачів та фахівців-практиків та XIII Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених, курсантів та студентів (м. Львів, 11 трав. 2023 р.)*. Львів, 2023. С. 67-68.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Виробничо-практичний журнал «Охорона праці і пожежна безпека». URL: <https://oppb.com.ua>
3. Науково-виробничий журнал «Охорона праці». URL: <http://ohoronapraci.kiev.ua/#>
4. Травматизм. Статистика. Причини. URL: <https://cutt.ly/GzxFWq6>
5. Occupational Safety and Health Administration. URL: <https://www.osha.gov/>
6. Instituto Nacional de Seguridad y Salud en el Trabajo URL: <http://www.insht.es/>

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі можуть бути залучені до реалізації наукових індивідуальних тем досліджень у розрізі тематики курсу з наступною апробацією результатів досліджень шляхом виступів на конференціях, публікації тез або статей тощо. Виконання таких завдань оцінюється додатковими балами.

У освітньому процесі використовуються результати досліджень, опубліковані у матеріалах всеукраїнських, міжнародних наукових і науково-практичних конференцій, зокрема: «Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути», «Сучасний рух науки».

ПОЛІТИКИ НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність мислити та логічно обґрунтовувати позицію; навички самоорганізації; вміння працювати з інформацією; аналітичні навички; оцінювати ризики та приймати рішення; формування власної думки; розуміння важливості дедлайнів.

Дедлайни та перескладання

Завдання з навчальної дисципліни видаються під час практичних занять або дистанційно (розміщуються на навчальній платформі у відповідному розділі або видаються відповідно до запиту здобувача електронною поштою) з оголошенням терміну їх виконання. Виконання та захист практичних робіт з навчальної дисципліни повинен бути вчасним. За порушення дедлайна здачі робіт знижуються бали.

Оголошення стосовно дедлайна здачі змістових модулів навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці цієї дисципліни на платформі Moodle (<https://cutt.ly/OgtOnvz>) за календарем.

Неформальна та інформальна освіта

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти, визначаються у порядку відповідно до «Положення про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>).

Відкриті онлайн-курси на платформі Coursera (<https://cutt.ly/RgtSQXe>) допоможуть ознайомитись з програмою вивчення аналогічних дисциплін у провідних університетах світу з відповідним зарахуванням за даною дисципліною.

Правила академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти регламентовано Положенням про академічну доброчесність в НУВГП (<https://ep3.nuwm.edu.ua/25004/>). Здобувачі мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці (<https://ep3.nuwm.edu.ua/24856/>) відповідно до Кодексу честі студента у НУВГП (<http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>). За списування під час виконання окремих завдань знижується оцінка відповідно до ступеня порушення академічної доброчесності. Матеріали щодо пропагування принципів доброчесності розміщені за посиланням: <https://naga.gov.ua/академічна-доброчесність>.

Для ознайомлення і застосування в своїй діяльності принципів академічної доброчесності рекомендується онлайн-курс «Академічна доброчесність» (<https://cutt.ly/AgtO6ac>).

Вимоги до відвідування

Відсутність на занятті компенсується самостійним опрацюванням матеріалу, розміщеного на навчальній платформі Moodle (<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3683>), та його виконанням і захистом на наступному занятті або на консультації.

Лекції, практичні заняття, консультації проводяться відповідно до розкладу занять (<http://desk.nuwm.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>). На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки для пошуку додаткової інформації, ознайомлення з онлайн-курсом.

Повторне вивчення навчальної дисципліни здійснюється відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» (<http://surl.li/hebzа>)

З «Правилами поведінки під час семестрового контролю»; «Інструкцією для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі» та «Положенням про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» можна ознайомитися за посиланнями: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/subjects/insh/>; <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Автор
Доцент

Галина ТУРОВСЬКА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №386
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00